

Blærebetændelse hos kat

I min indbakke forleden lå der en mail fra en meget frustreret katteejer. Denne havde 3 katte i sit lille rækkehus. 2 kastrerede hankatte på 5 år og en steriliseret hunkat, Chili, på 4 år. Umiddelbart havde kattene det godt sammen. Gennem det sidste 1½ år havde Chili gentagne gange haft blærebetændelse. Når hun fik det, blev hun urenlig og tisede uden for bakken – som regel i ejers vasketøjskurv. Chili var blevet undersøgt hos dyrlægen. Denne havde taget urinprøve men aldrig fundet hverken blæresten eller tegn på bakterier. Chili var alligevel blevet behandlet med penicillin og det hjalp altid efter et par dage, hvorfor dyrlægen antog, at der var tale om blærebetændelse. Der gik som regel ikke mange måneder, før hun fik symptomer på blærebetændelse igen. Den desperate katteejer spurgte i mailen om, hvorfor pokker hunkatten blev ved med at få disse bakterier i urinen.

Og det er netop det, der er humlen. For jeg tror nemlig slet ikke, der er bakterier involveret i Chilis blærebetændelse. Chilis dyrlæge havde ej heller fundet nogle ved urinundersø-

gelsen. Faktisk vil størstedelen af unge katte med blærebetændelse have det, vi dyrlæger kalder felin idiopatisk cystitis (FIC). Det er en betændelsestilstand i kattens blærevæg, som giver symptomer på blærebetændelse, men ikke skyldes bakterier. En undersøgelse lavet i 1997 viste, at hos katte under 10 år med symptomer på blærebetændelse havde 64 % af kattene steril blærebetændelse, hvor man ikke kunne finde en egentlig grund til betændelsestilstanden. 10-20 % skyldtes blæresten, og kun 2 % havde en blærebetændelse, hvor årsagen var bakterier. Hos katte over 10 så billedet lidt anderledes ud. Her så man flere bakterielle blærebetændelser, blæresten, nedsat nyrefunktion, sukkersyge og svulster i blæren.

FIC

Således tror jeg, at Chili lider af idiopatisk cystitis. Om denne lidelse ved vi i dag, at den kan sættes i relation med:

- Race. Risikoen er lavere hos Siamesere og højere hos Perserkatte
- Køn. Risikoen er øget ved neutraliserede katte og størst hos kastrerede hankatte

- Vægt. Øget risiko ved overvægt og nedsat aktivitet
- Antal katte i huset. Ses ofte i hjem med flere katte
- Foder. Ses primært hos katte, der fodres med tørkost
- Stress. Specielt ved konflikter med andre katte i huset.

Symptomerne er praktisk talt de samme, som vi ser ved den bakterielle blærebetændelse:

- Urenlighed
- Hyppig vandladning
- Besvær ved urinerig.
- Mjaven under urinerig på grund af smerter/svien
- Blod i urinen
- Hårløshed i lyskekanalen, hvilket skyldes øget soignering i området.

Symptomerne ses ofte komme og gå. De varer oftest 3-7 dage, hvorefter symptomerne forsvinder af sig selv. Så når Chilis symptomer forsvinder efter antibiotika, skyldes det nok ikke medicinen men mere, at sygdommen er selvbegrænsende.

Årsagen til FIC er endnu ikke helt klarlagt. Man mener dog, at det

skyldes en kompleks sammenhæng mellem blæren, nervesystemet og binyrerne, som producerer vores stresshormoner. Således ser vi ofte, at disse katte med tilbagevendende steril blærebetændelse er særligt stressfølsomme katte, som reagerer på ændringer i deres nærmiljø. Dette kan være så lidt som et nyt foder eller en ny sofa i huset.

Undersøgelse og behandling af FIC
Meget ofte bliver katte med blærebetændelse behandlet med antibiotika. Da de fleste blærebetændelser ikke skyldes bakterier, er det ikke den rette behandling. Overbehandling med antibiotika er et reelt samfundsmæssigt problem, idet vi står over for en fremtid, hvor flere og flere multiresistente bakterier kan udgøre en fare for os mennesker.

Den rette fremgangsmåde vil være altid at udtage en urinprøve, inden behandling sættes i gang. Ved urinundersøgelsen mikroskoperer vi urinen og ser, om der er urinvejssten, tegn på betændelse og om vi kan se bakterier.

Ligeledes kan urinen indsendes til laboratorium, hvor den dyrkes for bakterier, og ved fund af disse testes bakterierne over for forskellige antibiotika. På den måde findes det optimale antibiotika. Findes urinen at

være steril (dvs. bakteriefri), da er det en helt anden behandling, som sættes i gang.

Ved FIC rettes behandlingen primært mod foder- og stressfaktoren. I Chilis tilfælde ville jeg kikke nærmere på de 3 kattes indbyrdes forhold. Selv om det umiddelbart ser ud til, at kattene har det godt sammen, så behøver det ikke at være tilfældet. Chilis stress kan søges nedbragt på forskellig vis. Vi kan behandle med stressdæmpende midler.

Det kan være kosttilskud samt stressdæmpende feromoner (duft hormoner, som vi mennesker ikke kan lugte). Firmaet Hills Prescription diet har lanceret et foder som hedder C/D Multicare Urinary Stress.

Dette udmærkede fuldfoder er tilsat L-tryptofan og mælkeproteinhydrolysat, som virker stressdæmpende. Klinisk er dette foder dokumenteret at reducere risiko for tilbagefald af symptomer på FIC med 89 %.

Samtidig virker det opløsende af urinvejssten. Ved mere alvorlige tilfælde kan katten behandles med et antidepressivt middel, som ofte virker rigtig godt på katte og sjældent giver bivirkninger.

Når katten er midt i et udbrud af FIC, er det vigtigt at behandle med smer-

testillende medicin i de 3-7 dage, hvor katten har ubehag ved at tisse.

Så mit svar til Chilis ejer var at få lavet endnu en urinundersøgelse, da det var nogen tid siden sidste undersøgelse. Hvis urinen stadig er steril, da kikke på Chilis nærmiljø med hensyn til stressudløsende faktorer og ændre foderet til et stressforebyggende mærke, samt supplere med feromoner.

Dyrlæge Cert Onc
Berit Aakjær Sørensen
Aalborg Dyrehospital
www.aalborgdyrehospital.dk

